VASTA MÕISAKOOLI ÕPPEKAVA

Kehtestatud direktori 06.11.2025 käskkirjaga nr 1-3/6.

Jõustub 06.11.2025.

Muudetud 22.06.2026 direktori käskkirjaga 1-3/17.

ÜLDSÄTTED

Vasta Mõisakooli (edaspidi „Kooli“) õppekava kehtestatakse Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi PGS) § 17 alusel. Kooli õppekava on koostatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 Põhikooli riikliku õppekava (edaspidi PRÕK), Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava (edaspidi PLRÕK) ja Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määruse nr 136 Laste liikluskasvatuse (edaspidi LLKK) kord alusel, ning see on koolis õpingute (õppe- ja kasvatustegevuse) alusdokument. Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade üldosadest ning ainekavadest, mis on esitatud klassiti ja õppekava üldosast eraldi failidena. Kooli õppekava arendamisse kaasatakse kooli õpilased, õpetajad, vanemad ja kooli pidaja esindajad.

Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid, valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused, üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted;
- õppekorraldus – tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, sealhulgas tundide kasutamine, valikõppeainete ja võõrkeelte valik, riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused;
- õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline;
- loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
- õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
- hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
- karjääriõppe korraldamine;
- õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

KOOLI ERIPÄRA

Ajalugu

Viru-Nigula kihelkonnas alustati lugemise õpetamist juba 1643. aastal. Esialgu erinevates külades tegutsenud kool ehitati üles kogukonna abiga. 1945. aastal kolis kool Vasta mõisa, kus tegutseb tänaseni. Kooli hooned on muinsuskaitse all, millest tulenevalt on vajalik hoonetekompleksi ja mõisaparki puudutavad tegevused arutada eelnevalt läbi Muinsuskaitseametiga. Mõisakompleks, mis kuulub Eesti Mõisakoolide Ühendusse, on renoveeritud, ümbritsetud vana mõisapargi ja hoolitsetud roosiaiaga ning selle eest on kooli tunnustatud mitmete auhindadega. Kool tegutseb aastast 1867.

Asukoht ja õppevorm

Kool asub Lääne-Virumaal, Viru-Nigula vallas, Vasta külas. Kool on õppijakeskne kaasav kogukonnakool, mis on elukohajärgseks kooliks Viru-Nigula vallas elavatele õpilastele, sealhulgas hariduslike erivajadustega (HEV) õpilastele üle kogu Viru-Nigula valla. Koolis toimub õpe PRÕK kui PLRÕK alusel ja seda kõigis kooliastmetes. Lisaks tavaklassidele on koolis ka väikeklassid, kus õpitake PLRÕK alusel ja individuaalse õppekava (edaspidi IÕK) rühmad, kus õpitakse PRÕK järgi väiksemates rühmades IÕK järgi. Toetame HEV õpilaste arengut (sealhulgas andekate õpilaste), märgates nende vajadusi ja toetame neid õppeprotsessis.

Me väärtustame nii õpilaste ainealaste kui ka üldpädevuste kujundamist. Nende oskuste omandamise toetamiseks rakendame õppeprotsessis lisaks Liikuma Kutsuva Kooli, Kiusamisvaba Kooli, Haridus- ja Noorteameti, TORE tugiõpilasliikumise ja Ettevõtliku Kooli metoodikaid. Eriline rõhuasetus on loodusainealaste teadmiste tõstmisel, mida soodustab kooli ümbritsev bioloogiliselt ja paikkonnale iseloomulik mitmekesine keskkond. Samuti rakendatakse koolis õues-, avastus- ja projektiõppe põhimõtteid.

Alates 2025. aasta kevadest tegutseb kooli juures eelkool, mille eesmärgiks on õppida tundma uusi 1. klassi tulevaid õpilasi ning märgata juba varakult õpilaste erisusi, et toetada neid 1. klassi astudes parimal võimalikul viisil arvestades iga õpilase eripäradega.

Kooli moto

Vasta Mõisakool on edukas ja hooliv kogukonnakool!

Väärtused

Koostöö

Koolis on abivalmis ja usalduslik partnerlussuhe kolleegide ja koolikaaslastega, lapsevanemate, kogukondlike organisatsioonide, koolipidaja ja teiste valla koolidega.

Turvalisus

Koolis valitseb vaimset ja füüsilist heaolu tagav, austav, viisakas ja heatahtlik suhtumine kaaslastesse.

Omanäolisus

Koolis hoitakse ning arendatakse kooli ja kogukonna traditsioone ning mõisakooli identiteeti.

Enesejuhtimine

Koolis julgustatakse uudishimulikkust ja leidlikkust, arendatakse töökust, püüdlikkust, loovust, eneseanalüüsi- ja argumenteerimisvõimekust, keskendumis- ja vastutusvõimelisust.

Missioon

Kooli lõpetaja on enesekindel, teotahteline, positiivse ellusuhtumisega ja enesega toimetulev kodanik. Kooli põhieesmärk on anda õpilastele kaasaja parimat haridust, tagada neile teadmised, mille nad edasises elus saavad ja suudavad kujundada tarkuseks ning elus vajalikeks oskusteks.

Visioon

Kooli visioon on püsida tugeva põhikoolina ning tegutseda piirkonna kultuuri- ja hariduskeskusena. Kool on haridusele pühendunud, tulevikku vaatav kool, mis väärtustab inimesi, teadmisi, traditsioone ja innovatsiooni. Meie vilistlased saavad kaasa teadmised ja oskused, mis võimaldavad neil olla edukad üleilmses olustikus, kaotamata sidet kodu ja kogukonnaga. Kool pakub turvalist ja täisväärtuslikku õpikeskkonda nii õpilastele kui õpetajatele. Koolis väärtustatakse iga inimest eraldi, kujundades neid koos kodu ja kogukonnaga vastutustundlikeks, üksteisega arvestavaks, ühiskonna täisväärtuslikeks liikmeteks. Kool on kodukihelkonna traditsioonide edasikandja, edendades kohalikku identiteeti, sajanditega väljakujunenud olude ja tavade tundmist ning hoidmist. Kaasaja muutlikus maailmas on kool paindlik ja kohanemisvõimeline õppeasutus, mille aluse moodustab isamaalisus, teadmistejanu ja kokkuhoidev koolipere.

Koostöö

Mõisakool on oluline kogukonnakeskus, siin toimuvad aastaringselt huvitegevused, on võimalik korraldada üritusi ja rentida välja ruume. Koolil on hea koostöö kogukonna (kohalikud ettevõtjad, vilistlased) ja kooli hoolekoguga. Kogukond aitab kaasa kooli kui kogukonnakooli kujunemisele ja hoidmisele, klassikogukondade tugevdamisele, laste koolirõõmu säilitamisele ja kasvatamisele, õppetegevuse mitmekesistamisele, erivajadustega laste hakkamasaamisele ning vanemate ja kooli koostööle koolielu puudutavates küsimustes. Samuti on kool õppijakeskne, kuna võetakse arvesse ka õpilaste ettepanekuid ning soositakse õpilaste omaalgatust, et luua õppijale õppimist soodustav ja motiveeriv õpikeskkond.

Koolipidaja. Koolipidajaks on Viru-Nigula vald, mis toetab kooli alati oma võimaluste piires.

Hoolekogu. Seisab kooli huvide eest, annab nõu ja toetab koolipoolseid algatusi ning tegevusi.

Ettevõtjad. Toetavad võimaluste piires ressurssidega ning aitavad teostada projektõpet.

Vilistlased. Aitavad hoida kooli head mainet, osalevad kooli ühistegevustes, panustavad teadmiste ja ressurssidega õppetegevusse.

Kirik. Kiriku esindaja annab koolis tugiteadmisi uutele õppekavadele ning selgitab kiriklike ja riiklike pühade olemust õpilasele mõistetavas keeles. Koolil on võimalus kirikut kasutada praktilise õppekeskkonnana. Samuti aitab kirik laiendada õpilaste silmaringi erinevate maailma usundite osas. Kooliperel on traditsiooniks saanud käia hingedepäeval peale hommikupalvust kooli õpilasesindusega endiste õpetajate haudadel ning kogu koolipere osaleb 1.advendi jumalateenistusel. Lisaks toimub suvel kirikus kooli õpilaste kunstitööde näitus.

Muuseum. Koostöös kohaliku muuseumiga tutvustatakse õpilastele ja teistele huvilistele kohalikku ajalugu ning kultuurilugu. Muuseumis on võimalik läbi viia erinevaid praktilisi muuseumitunde, mille on õpetajad koostöös muuseumiga õpilastele ja teistele huvilistele ette valmistanud.

Raamatukogu. Viru-Nigula aleviku raamatukogus toimuvad ettelugemispäevad ja raamatukoguring, millest võtavad osa meie kooli õpilased. Ka viiakse koostöös raamatukoguga raamatukogus läbi koolitunde. Mitmed õpilased käivad pärast tunde raamatukogus koolibusse ootamas.

Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke. Maikuus on Viru-Nigula aleviku lasteaialapsed ja teised huvilised oodatud tutvuma kooliga ning kohtuma õpetajatega.

Traditsioonid

Koolis tegutsetakse ja tähistatakse ühiselt: kooliaasta ava- ja lõpuaktused, riiklikud tähtpäevad, kooli sünnipäev, isadepäev, mardi- ja kadripäev ning muud rahvakalendri tähtpäevad, halloween, sõbrapäev, jõulupidu jõuluetenduse näol, emadepäeva kevadkontsert. Lisaks käivad koolis erinevad külalised õppetööd läbi viimas ning koolis kasutatakse ka projektipõhist õpet. Koolil on oma õpilaskoorid ning aktiivselt tegutseb ka õpetajate ansambel.

Õppetegevust viiakse sageli läbi ümbritsevas looduslikus keskkonnas, sest kooli ümbritseb rikkaliku floora ja faunaga mõisapark, mille korrashoiu eest hoolitseb koolipere ühiselt talgute raames. Sellisest õpetamisviisist on saanud meie kooli traditsioon.

Järgnevalt on välja toodud pikemaajalisemad traditsioonilised tegevused:

Ürdiaed. Ürdiaed on kogu kooli ühistöö projekt arendamaks lastes ettevõtlikkust läbi praktiliste tegevuste. Ürdiaia eesmärgiks on õpetada tundma erinevaid maitse- ja ravimtaimi. Õpilased osalevad erinevates taimekasvatuslikes etappides ning pakendavad tooted. Ürdiaia saadused on aluseks mini õpilasfirma loomisel. Õpilastele pakutakse võimalust ka tootearenguga tegelemiseks. Omatoodangut realiseerime mõisapäevade raames ning külalistele kingitustena. Ürdiaia edasiarendusteks on loovtöö raames rajatud lõkkeplats, õuesõppeklass, mis arendatakse edasi meelteaiaks üldiselt.

Kodulugu. On koolis õpetatav valikõppeaine II kooliastmele, mille raames õpitakse tundma kodukoha ajalugu ja kultuurilugu. Tundide raames valmistatakse ette ka noorgiide, kes tutvustavad oma kooli ja paikkonna ajalugu külalistele ja Unustatud mõisate külastusmängus osalejatele.

Unustatud Mõisad. On igasuvine külastusmäng, millest võtab osa ka meie kool. Üle Eesti osalevad mängus mitmed mõisad ja mõisakoolid. Koolis pakutakse külastusmängu raames giidituure, mida juhivad oma kooli õpetajad ja õpilased ning avatud on ka kohvik, kus toimetavad oma kooli õpetajad.

Jõuluetendus. Iga aasta detsembris vastutab 7. klass traditsioonilise jõuluetenduse eestvedamise eest, millest võtavad osa kõik kooliõpilased. Etendus on ka külaliste seas väga populaarne.

Kevadkontsert. Seotud ka emadepäeva tähistamisega. Kontserdil esinevad kooli kõik õpilased ning kontserdile on oodatud ka vanemad ja külalised.

Jõululaat. Iga aasta detsembris toimub koolis jõululaat, kus õpilased müüvad enda valmistatud küpsetisi ja tooteid. Laadale on oodatud müüma ka kohalikud väikeettevõtjad.

Kuld- ja hõbelend. Kuld- ja hõbelennu aktus toimub igal suvel neile vilistlastele, kelle põhikooli lõpetamisest on möödas vastavalt 50 või 25 aastat. Aktusele on oodatud ka endine direktor ning õpetajad.

Parimate õpilaste ja nende vanemate ning koostööpartnerite tänuüritus. Juunikuus toimub direktori vastuvõtt, kuhu on kutsutud õpilased koos vanematega, kelle õppeedukus ja käitumine ning hoolsus on head või väga head. Direktori vastuvõtul tänatakse ka koostööpartnereid, kes on kooli aidanud või toetanud.

Hingedepäeva tähistamine ja kalmistu külastamine. Õpilaskogu külastab koos õpetajatega endiste õpetajate haudasid, kuhu viiakse küünal ning meenutatakse möödunud aegasid.

Advendiküünla süütamine kirikus. Kogu koolipere saab esimesele advendile järgnval esmaspäeval kokku Viru-Nigula kirikus, kus toimub laste jumalateenistus.

Vabariigi sünnipäeva tähistamine. Koolipere koguneb Viru-Nigula aleviku mälestussamba juures, kus peetakse kõne ning sellele järgneb ühine rongkäik kooli juurde, kus toimub pidulik aktus.

Talgupäevad. Sügisel ja kevadel toimuvad koolis talgupäevad, millest võtavad osa kõik õpilased ja õpetajad. Ühiselt korrastatakse mõisaparki.

Sünnipäevade tähistamine. Iga kuu tähistatakse ühiselt kõigi õpilaste ja õpetajate sünnipäevasid.

Lõpureis. Klassid lõpetavad oma õppeaasta lõpureisi- või ekskursiooniga, mille käigus külastatakse erinevaid kultuuriasutusi, matkaradasid, muuseume, teaduskeskuseid, looduskauneid paikasid, vmt. Klassi lõpureisi korraldamine toimub üldiselt klassijuhataja eestvedamisel.

ÕPPE JA KASVATUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

Põhikooli riiklik õppekava (PRÕK)

Koolil on hariv ja kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

Kooli õpetuse ja kasvatuse eesmärk on tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

Kool loob õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õppekeskkonna, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, enesereflekssiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Kool toetab õpilase väärtushoiakute kujunemist, mille käigus luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Kool aitab õpilasel jõuda selgusele erinevates valdkondades: huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Kodu ja kooli koostöö ühistoimena toimub õpilaste teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine.

Kool seisab eesti keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

Õppetöö toimub ka väljaspool kooli arendamaks ennastjuhtiva õppija kompetentse.

Kool lähtub kooli õppe ja kasvatuse eesmärke kavandades põhihariduse alusväärtustest ja põhikooli sihiseadest.

Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava (PLRÕK)

PLRÕK kehtestab põhihariduse standardi õpilastele, kes koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul õpivad lihtsustatud õppes. Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on lihtsustatud õppe puhul kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega.

Lihtsustatud õpet rakendatakse üldjuhul kerge intellektipuudega õpilastele.

Lihtsustatud õppe õpilase hindamisel ja järgmisesse klassi üleviimisel lähtutakse põhikooli riikliku õppekava §-des 19–22 sätestatud põhimõtetest.

Lihtsustatud õppe põhiülesanne on toetada ja suunata tõhustatud või erituge vajava õpilase arengut. Iga õpilase hariduslike erivajaduste ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Vajaduse korral koostatakse õpilasele IÕK, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele.

Igale lihtsustatud õppe õpilasele koostatakse individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK). IÕK koostamisel lähtutakse õpilase IAJK olevast teabest.

Lihtsustatud õpe on suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Õpetamine, kasvatamine ja arengu toetamine toimub valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teoreetilisi teadmisi õpetatakse minimaalselt, aga sel määral, et üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatut.

Kooli õppe- ja kasvatusprotsessis kujundatakse õpilastel suutlikkust ja oskusi, et pingutada jõukohasel viisil ning teha koostööd nii eakaaslaste kui ka erinevate täiskasvanutega. Taotletakse, et õpilastel kujuneksid teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad neil (vajaduse korral suunamise või abiga) jälgida, hinnata ning kohandada oma käitumist ja õpitegevust.

Väärtushoiakute kujundamisel taotletakse, et õpilane tunneb vastutust oma tegude tagajärgede eest, järgib üldlevinud väärtusi, määratleb end riigi kodanikuna.

Lihtsustatud õppel põhikooli lõpetaja on täiendus- ning kutseõppeks valmis olev ühiskonnaliige. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele isiksusteks, kes on motiveeritud jätkama õpinguid ja tulevad võimalikult iseseisvalt toime erinevates rollides: perekonnas, võimetekohasel tööl ja avalikus elus.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste kujunemist toetab järjepidev koostöö erinevate osaliste vahel (õpetajate, tugispetsialistide ja lastevanemate vahel), ühised nõudmised, samalaadne abi, jms.

Põhikooli lõpetaja lõpetamisel saavutatavad õpitulemused (nii PRÕK kui PLRÕK) on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega:

- on omandanud põhilised töö- või õppesuunaalased faktiteadmised;
- on omandanud põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, tööülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid;
- suudab õppida ja töötada juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.

ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE

PRÕK

Üldpädevused on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel ning need on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises

tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

PLRÕK

Lihtsustatud õppes käsitatakse pädevust kui võimetekohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumit, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

Lihtsustatud õppes eristatakse üldpädevusi ja arenguperioodidel taotletavaid pädevusi.

Valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel. Õpitulemuste saavutamine ning meetodite valik vastavalt õpitulemustele on detailsemalt kirjeldatud õpetaja töökavas.

Kooli kogu tegevus on korraldatud üldpädevuste kontekstis, sh õpetuse kavandamine, mõtestamine, läbiviimine ja tagasisidestamine.

Õppetunnivälises tegevused on seotud õppimisvõimalustega ning üldpädevused aitavad paigutada koolis tehtavad tegevused laiemasse konteksti. Kooli üritused on kavandatud ja läbi viidud nii, et need lähtuvad üldpädevustest.

Üldpädevustest lähtuvalt on nii aineõpetus kui õppetunniväline tegevus sihipäraselt läbi mõeldud.

Koolipoolse tagasisidestamise kõrval on oluline ka õpilase enesehindamise roll üldpädevuste kujunemise tagasisidestamisel, mis võimaldab jälgida õpilasel oma tegevust ning õpetajal saada informatsiooni, mida õpilase välise tegevuse ja käitumise vaatlemine ei võimalda.

Tagasisidet üldpädevuste kujunemise kohta antakse õpilasele arenguvestlusel, mida peetakse vähemalt üks kord õppeaastas.

Üldpädevus	PRÕK	PLRÕK
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.	Tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna, väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt, tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut; tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme;	On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab nende eest seista, arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi; järgib vastutustundlikult ühiselu

	austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.	reegleid, konflikte lahendades arvestab seadusi ning moraalinorme.
Enesemääratluspädevus	Suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.	Mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut, hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus, juhib oma käitumist erinevates olukordades; väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne.
Õpipädevus	Suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.	Õpib vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatut. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid. On avatud uutele teadmistele ja oskustele.
Suhtluspädevus	Suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;	Suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus; loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid; mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele.
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	Suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista	Lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub

	loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.	elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt.
Ettevõtlikkuspädevus	Suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust.	On tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutse- ja elukestvaks õppeks. Hindab adekvaatselt oma võimeid. Püstitab ja täidab endale seatud eesmärke ning võtab vastutuse oma tegude eest.
Digipädevus	Suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.	Orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt. Otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi. Järgib digikeskkonnas üldkehtivaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid.

PÄDEVUSTE LÕIMINGU PÕHIMÕTTED

Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused ja täpsemad lõiminguvõimalused on esitatud ainevaldkondade kavades ja ainekavades.

Lõimingu ehk seoste loomine toimub:

- õppeainete siseselt;
- õppeainete vaheliselt;
- ainevaldkondade vaheliselt;
- erinevate koolisastmete vaheliselt;
- kooli ja koostööpartnerite vaheliselt;
- formal- ja mitteformaalhariduse vaheliselt.

Lõimingu rakendamise põhimõtted on järgnevad:

- õppija on aktiivne ja eesmärgistab oma õppimist;
- on võimeline õppima iseseisvalt kui koos kaaslastega;
- hindab ja analüüsib enda akadeemilist edasijõudmist;
- õpitavat seostatakse eluliste näidete ja protsessidega ning teadmisi ja oskusi kasutatakse võimalikult elulistes olukordades;
- õpetamisel kasutatakse aktiivõppe meetodeid, õppekäike, õuesõpet ning õpet väljaspool koolikeskkonda;
- kool toetab uurimus- ja loovtööde koostamist;
- kool õpetab, toetab ja vajadusel nõustab erinevates sotsiaalsetes olukordades toimetulemist (õpilane-õpetaja; õpilane-õpilane; õpilane-lapsevanem);
- teadmisi seostatakse õpilasest ja tema huvidest lähtuvalt;
- õpilasel aidatakse luua seoseid õpitu põhjal erinevate õppeainete üleselt;
- õpetajad teevad omavahel koostööd lõimingu efektiivseks teostumiseks.

KOOLIASTMETE (PRÕK) JA ARENGUPERIOODIDE (PLRÕK) KAUPA TAOTLETAVAD PÄDEVUSED

Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, Tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus. Eri arenguperioodidel taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ning õpitulemuste kaudu.

Lihtsustatud õppe puhul esitatakse õpitulemused ainekavades kooliastmeti ja klassiti. Õpitulemuste esitamine klassiti toetab õppe planeerimist vastavalt õpilase potentsiaalsele arenguvallale ning võimaldab seada õpilasele jõukohaseid õppeeesmärke.

Õppekava	Kooliaste/ arenguperiood	Taotletavad pädevused kooliastme/arenguperioodi lõpuks	Õppe ja kasvatuse rõhuasetus
PRÕK	I kooliaste (1.-3. klass)	1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada; 2) tahab õppida, tunneb rõõmu	* Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks.

		teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel; 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt; 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida; 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada; 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase; 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades; 8) käitub loodust hoidvalt; 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda; 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid; 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid; 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest; 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja	Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse: 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele; 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse; 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele; 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele; 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel; 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele. * Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. * Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

		tervise eest ning tahab olla terve; 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda; 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.	
PRÕK	II kooliaste (4.-6. klass)	1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest; 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest; 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust; 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida; 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides; 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet; 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel; 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning	* Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse: 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada; 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele; 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele; 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele. * Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

		tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades; 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest; 10) oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste; 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel; 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme; 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada; 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest; 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.	
PRÕK	III kooliaste (7.-9. klass)	1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires; 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt; 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu; 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma	* Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse: 1) õpimotivatsiooni hoidmisele; 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes; 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;

		ideaale, seab endale eesmärke ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest; 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid; 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste; 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemeetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist; 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes; 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi; 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada; 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist; 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne; 14) mõtleb süsteemselt, loovalt	4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele; 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele; 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

		ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.	
PLRÕK	1.-2. klass	2. klassi lõpuks õpilane: 1) tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena; 2) osaleb klassi ühistegevuses; 3) kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele; 4) kuulab ja vastab küsimustele; väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega; 5) eristab oma-võõrast-ühist; 6) hoiab korras oma välimuse; hoiab puhtust ja korda; hoiab korras oma koolitarbed; 7) leiab täiskasvanu suunamisel paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajalikku teavet; 8) täidab ülesanded koostegevuses, eeskuju ja näidise järgi, omandatud oskuste piirides suulise korralduse kohaselt; 9) viib kokku eseme, selle kujutise ja keelelise väljendi; tunneb kirjelduse järgi ära tuttavaid esemeid ja nähtusi; 10) vaatleb ning võrdleb täiskasvanu juhendamisel esemeid ja nähtusi; järjestab ja rühmitab esemeid ning nende kujutisi ühe-kahe tajutava tunnuse (kuju, suuruse, värvuse) alusel; 11) loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa; 12) arvutab õpitud arvuvalla piires ning mõõdab täiskasvanu abiga; 13) tunneb rõõmu liikumisest, loovast ja käelisest tegevusest; 14) käitub õpitud oskuste piires viisakalt, ohutult ja ümbrust hoidvalt; hindab oma ja teiste käitumist õige/vale, meeldib / ei meeldi tasandil.	1) Esimesel arenguperioodil on põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, õpilase rolli mõistmine ja vastavate alusoskuste omandamine: kuulamine, adekvaatne reageerimine küsimustele ja korraldustele, vaatlemine, osalemine dialoogis, tegevusse lülitumine ning ühelt tegevuselt teisele ümberlülitumine. Õppeeesmärgiks on elementaarse lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskuse omandamine; 2) Õpetaja suunamisel õpivad õpilased tundma lähiümbrust ning igapäevaelu nähtusi. Lisaks iseendaga seonduva teadvustamisele kujundatakse õpilastel ka arusaamist mina-meie-suhetest. See kujuneb kontaktis ning koostegevuses täiskasvanu ja klassikaaslastega, osalemisel õppemängudes ja ühistegevustes; 3) Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse ülesandeid, nende täitmiseks kuluvat aega ning õpetaja osaluse ja abi osakaalu. Õpetaja osaleb laste tegevustes suurel määral. Õpilased täidavad õpiülesandeid koostegevuses, matkimise, näidise järgimise toel ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi. Õpilaste tegevust verbaliseerib valdavalt õpetaja; 4) Õpilased vajavad õppetegevustes palju materialiseerimist ja näitlikke vahendeid. Õpilaste juhendamisel kasutatakse lühikesi suulisi korraldusi. Peamiseks õppemeetodiks on praktiline harjutamine. Olulisel kohal on õppimine praktilise tegevuse või didaktilise mängu kaudu; 5) Õppetöö korraldamisel on eelistatud üldõpetuslik tööviis

			või üldõpetuse ja aineõpetuse kombineeritud variant.
PLRÕK	3.-5. klass	5. klassi lõpuks õpilane: 1) osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslasi; alustab ja jätkab dialoogi; väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil); 2) mõistab omandisuhteid oma-võõras-ühine ja käitub vastavalt; 3) hoolitseb oma välimuse ja tervise eest; 4) hoiab puhtust ja korda kodus ja koolis; käitub looduses hoolivalt; 5) oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt; 6) täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku juhendi) järgi; kasutab õpiülesannete täitmisel tuttavaid abivahendeid (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid); 7) kirjeldab oma õpitegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele; kasutab täiskasvanu suunamisel õpitud enesekontrollivõtteid; 8) vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab etteantud rühmitusaluse järgi esemeid ja nähtusi; kirjeldab neid õpetaja küsimuste ja tugisõnade abil; 9) loeb õpitud teksti ladusalt, leiab ja mõistab suunamisel tekstides sisalduvat teavet; 10) eristab tuttavates olukordades ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki; arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnenud iseloomuomadusi; 11) arvutab ja mõõdab õpitud oskuste piires; 12) oskab täiskasvanu juhendamisel kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid; 13) käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja	1) Teisel arenguperioodil jätkub positiivse suhtumise kujundamine õppimisse, keskendutakse õpiharjumuste ja -oskuste ning püsivuse arendamisele. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja motivatsiooni; 2) Tähelepanu pööratakse eneseväljendusoskuse ja -julguse kujundamisele, põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sh üksteist toetavate suhete kujunemisele õpilaste vahel; 3) Õpilased vajavad jätkuvalt suunamist ja õpitegevuse reguleerimist, sh eeskuju ja näidiseid õpiülesannete sooritamisel. Sisekõne kujunemine võimaldab neil arendada oma oskusi õpitegevuse kavandamisel ja reguleerimisel: orienteerumist ülesandes, planeerimist, algoritmide ja tuttavate abivahendite valikut ning kasutamist, enesekontrolli sooritamist; 4) Õpilastel kujundatakse oskust mõista ning järgida lühikesi ja lihtsaid tööjuhiseid, nii suulisi kui ka kirjalikke lihtkorraldusi; 5) Peamiseks õppemeetodiks on praktiline harjutamine. Õpilased vajavad õpitegevustes abivahendeid, näitlikkust, sh algoritme.

		järgib lihtsamaid kombeid; kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma käitumist konfliktsituatsioonis; 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda; oskab ohutult liigelda; 15) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.	
PLRÕK	6.-7. klass	7. klassi lõpuks õpilane: 1) mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena ning käitub vastavalt rollile; peab kinni kokkulepetest; 2) oskab kaaslast kuulata ja teda tunnustada; oskab oma arvamust rahulikult väljendada ja selgitada; mõistab, et inimesed ja seisukohad võivad olla erinevad; 3) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, kasutab omandatud õpivõtteid ja tuttavaid abivahendeid; 4) oskab koostada päevakava ja seda järgida; mõistab töö vajalikkust; 5) oskab märgata õppetöös tekkivaid raskusi, küsib vajaduse korral abi ja kasutab seda; 6) oskab oma tegevust õppesituatsioonis kavandada, vajalikke tegevusi valida ja rakendada, tulemust kontrollida ja hinnata; 7) vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab esemeid ja nähtusi; kirjeldab neid tugisõnade abil; teeb järeldusi; loeb lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti; 8) loeb õpitud teksti ladusalt, leiab teavet oma teadmistele vastavatest tekstidest ning esitab seda suuliselt ja kirjalikult vastavalt õpitud oskustele; 9) arvutab ja mõõdab õpitud oskuste piires; 10) oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlus- ja õppevahendina;	1) Kolmandal arenguperioodil keskendutakse jätkuvalt õpiharjumuste ja õpioskuste kujundamisele, samuti püsivuse, iseseisvuse ning eesmärgistatud töötamise ja valikute tegemise oskuste arendamisele; 2) Jätkuvalt pööratakse tähelepanu eneseväljendusoskuse ja -julguse kujundamisele, põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste arendamisele. Tähtsal kohal on oma arvamuse väljendamise ja selgitamise, kaaslaste arvamuste aktsepteerimise, suhtlusprobleemide lahendamise ning viisaka käitumise oskuste kujundamine; 3) Vajalik on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. Oluline on kujundada oskust märgata õppetöös tekkivaid raskusi, küsida vajaduse korral abi ja seda kasutada; 4) Õppeprotsessis on suur osakaal praktilisel harjutamisel. Õpilaste juhendamisel lähtutakse algoritmidest, oluline on suunata õpilasi aktiivsemalt algoritme ka iseseisvalt kasutama, sh oma tegevust kontrollima.

		11) hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest; lahendab konflikte rahumeelselt; 12) oskab kirjeldada oma käitumist, mõista ja tunnistada oma eksimusi ning vajaduse korral korrigeerida oma käitumist/tegevust; 13) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest; 14) väärtustab säästvat eluviisi, huvitub loodusest ja oskab looduses käituda.	
PLRÕK	8.-9. klass	1) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme; 2) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi; 3) suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab suhtluspartneriga; 4) arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ja tunneb vastutust oma tegude eest; 5) esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega; mõistab kompromisside vajalikkust; oskab seista oma õiguste eest ning lahendada konflikte rahumeelselt, arvestades ühiselunorme; 6) lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetiliselt või õiguslikult vääradele ettepanekutele; 7) täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas; mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud õpivõtteid; 8) loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;	1) Neljandal arenguperioodil on põhitaotluseks vastutustundliku suhtumise ja võimalikult iseseisvate õpi- ja tööoskuste kujundamine. Eesmärgiks on, et õpilased tulevad igapäevaelus toime iseseisvalt ning jätkavad õpinguid vastavalt oma võimetele; 2) Jätkuvalt on olulisel kohal suhtlemis- ja koostööoskuste kujundamine, õpimotivatsiooni hoidmine ja tõstmine. Kujundatakse oskust oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ning teadvustada oma huvisid; 3) Tähtsal kohal on enesejuhtimise oskuste kujundamine, suurendatakse õpilaste iseseisvust oma tegevuse kavandamisel, sooritamisel ja tulemuse hindamisel. Järjepidevalt harjutatakse valima ning rakendama eesmärgi saavutamiseks vajalikke tegevusi ja vahendeid ning kasutama enesekontrollivõtteid; 4) Õppeprotsessis on suur osakaal praktilisel harjutamisel, õppesisu ja omandatavaid oskusi seostatakse igapäevaeluga.

		9) oskab kasutada jõukohaseid teabevahendeid, sh arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning infootsingul; 10) teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning huvisid; väärtustab praktilist tööd ja õppimist ning on valmis jätkama õpinguid täiendus- ja kutseõppes; 11) mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes; 12) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.	

ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISE JA ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

Üldpädevuste kujundamisel on väga oluline koht õpetajate eeskujul kõikide pädevuste osas, mille kujunemist õpilastes toetatakse, peab õpetaja näitama eeskuju.

Iga õppeaasta alguses kavandatakse koolisisesed projektid kooli üldtööplaanis. Projektide eesmärgid lähtuvad üldpädevustest.

Lähtuvalt kooli õppekavas toodud rõhuasetustest kavandavad õpetajad oma töökavades vajalikud tegevused arvestades aineeesmärke ja -spetsiifikat.

Kultuuri- ja väärtuspädevuste kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Koolis õpetatakse õpilasi kultuuritundlikkuse põhimõtteid arvestades.
- Koolis määratletakse ja sõnastatakse meeskonnatööna kooli põhiväärtused, kaasates õpilasi, lapsevanemaid ja õpetajaid.
- Õpetaja ülesanne on tundides õpilastele eakohaselt läbi arutada päevakajalised sündmused või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevad aktuaalsed küsimused. Arutelusid läbi viies tuleb käsitleda sündmuse erinevaid tahke, demonstreerides sallivuse aluseks olevat mõtteviisi.
- Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt koolis valitseva esteetilise õpikeskkonna kaudu. Teistele esitatud töö peab alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

Sotsiaalse pädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Õpilasi käsitletakse õppeprotsessis partneritena. Koolis küsitakse õppeaasta lõpus tagasisidet õppeprotsessi kohta.
- Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes koostööoskuste arendamisele meeskonnas töötamisel.
- Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkuleppe saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist.

- Õppe-kasvatusprotsess on korraldatud lähtudes demokraatlikust mõtteviisist. Õppeprotsessi kavandamine on avalik – õpilased peavad teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamise kriteeriumid.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes kasutatakse õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ja kavandama parendustegevusi.
- Õpilaste poolt koostatud kirjalikele töödele annavad õpetajad tagasisidet soorituse tugevuste ja nõrkuste kohta.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes keskendutakse funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele.
- Peetakse oluliseks, kujundada õpilastes oskust leida informatsiooni erinevatest infoallikatest.
- Õpioskuste õpetamisele ja õppima õppimisele pööratakse tähelepanu kõigis õppeainetes.
- Õpilaste õpetamisel soodustatakse õpilaste kujunemist ennastjuhtivaks õppijaks.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Tähelepanu pööratakse esinemisalase pädevuse kujunemisele ainetundide, huvialaringide, uurimuslike tööde kaitsmise ja klassiväliste ürituste kaudu.
- Õpilane peab saama enne esinemist õpetaja-poolset juhendamist ja peale esinemist personaalset tagasisidet.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Ainetundides pööratakse tähelepanu suutlikkusele kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, tabeleid, diagramme.
- Õpilasi õpetatakse katse- või vaatlusandmeid esitlema tabelina, arvjoonisena, neid analüüsima, leidma seoseid ning siduma arvulisi näitajaid lahendatava probleemiga.
- Kooli võimalustest lähtuvalt viiakse läbi õuesõppetunde ja mujalõppe tunde.
- Uurimustööde koostamine ja ettekandmine.
- Õppetöös rakendatakse probleemõppe põhimõtteid.

Ettevõtlikuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Tundides kasutatakse kogemusõppel põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad simuleeritud olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ning oskusi rakendada.
- Õppeprotsessis kavandatakse ühe aine piires, kui ka õppeainetevahelisi projektipõhiseid õppemeetodeid, kus õpilased peavad meeskonnana saavutama tulemused.
- Tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhisena, kuhu kaasatakse õpilased, vanemad ja kogukonnaliikmed ning järgitakse kõiki projektijuhtimise reegleid.

Digipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Õpe erinevates digitehnoloogilistes keskkondades tulemaks toime kiiresti muutuvad digiühiskonnas.
- Uurimusprojektid ning nende tarbeks erinevate infokeskkondade kasutamine.
- Internetiturvalisuse edendamine.
- Heade tavade järgimine digimaailmas.

Läbivad teemad lõimuvad:

- õppekeskkonna korralduses;
- aineõppes aineüleste, klassidevaheliste, kooliastmete vaheliste, ülekooliliste ja asutuste vaheliste projektide ja ühiste ettevõtmiste kaudu;
- klassivälises õppetegevuses, huviringide tegevuses ja osaledes kogukondlikes, maakondlikes, ning riiklikes projektides;
- III kooliastme õppeaineid lõimivas individuaalses või rühmatööna tehtavana loovtöös. Loovtöö teematika valib õpilane, lähtudes läbivatest teemadest, õpilase huvidest ja kooli vajadustest tulenevalt.

ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED

Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid üritusi, õppekäike ja viiakse läbi projekte.

Projektide eesmärk on arendada õpilases oskust töötada iseseisvalt ja meeskonnas, oskust eesmärke seada ja tulemusi analüüsida, oskust loovalt mõelda ja omandatud teadmisi uutes olukordades kasutada. Samuti on projektid võimaluseks õpet lõimida.

Õppetööd toetavad ülekoolilised ja erinevate institutsioonidega koostöös ühisprojektid/üritused, kavandatakse enne õppeaasta algust või jooksvalt õppeaasta jooksul lähtuvalt vajadusest. Õppeaasta alguses kindlaks määratud projektid kajastuvad kooli üldtööplaanis.

Projektide elluviimisse panustavad kogu koolipere, vanemad ning kogukond.

Täpsema ülevaate koostööpartneritest ja kooli traditsioonidest saab õppekava algusest “Kooli eripära” alt, kus on kirjutatud, millest koostöö lähtub ning milles seisneb olemus.

Lisaks tähistatakse/tegutsetakse kooliperega ühiselt:

- maailma koristuspäeva talguid;
- liikumisnädalat;
- õpetajate päeva;
- rebaste ristimist (1.-4. klass);
- ettelugemisvõistlus raamatukogus (2.-6. klass);
- halloweeni tähistamine;
- mardi-kadripäeva tähistamine;
- isadepäeva tähistamine;
- algklasside jõuluetenduse külastus Rakvere teatris;
- kallistamispäeva tähistamine;
- TOREvantsi sünnipäeva tähistamine;
- sõbrapäeva tähistamine;
- algklasside rahvastpallivõistlused;
- rahvuvaheline lahedalt olemise päeva tähistamine;
- emakeelepäeva tähistamine;
- naljapäeva tähistamine koos koolikotivaba päevaga;
- südamenädala tähistamine;

- 9. klassi õppereis Toompeale.

Kõik ühistegevused ja -projektid toetavad õpilastes eri pädevuste kujunemist.

ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMINE

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid pannakse paika kooli üldtööplaanis.

Projekt on kindla eesmärgiga, ühekordne, tähtajaline, piiratud ressursse vajav ja konkreetse tulemuse saavutamiseks tehtav töö.

Projektid võivad olla:

uurimisprojektid – on suunatud teadmiste hankimisele (näiteks: kooliesisel haljasalal oleva murukamara liigirikkuse väljaselgitamine);

teostusprojektid – on seotud uue objekti loomisega või ürituse ettevalmistamise ja läbiviimisega;

hindamisprojektid – tegelevad olemasolevate nähtuste, eksperimentide või teostatud muutuste hindamisega ja ettepanekute tegemisega sotsiaalsfääris (näiteks õpilaste hinnangute ja ootuste väljaselgitamine õpilasomavalitsuse poolt tehtavasse ühel õppeaastal, et parandada omavalitsusesinduse tööd).

Projektil on projektijuht, kes kavandab projekti, kutsub vajadusel kokku projektirühma, vastutab teavitustöö, projekti läbiviimise ja tulemuste eest ning viib pärast projekti lõppemist läbi tulemuste analüüsi ning koostab vajadusel aruandluse.

ÕPPEKORRALDUS

Õppekava läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Õpe on korraldatud nii, et enamus õppeaineid õpetatakse aineõpetuse põhimõttel kogu õppeaasta vältel. Perioodõpet rakendatakse 4. ja 9. klassi käsitöö ja kodunduse ning töötehnoloogia õpetamisel, mida õpitakse poolaasta kaupa.

Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks.

Õppeaastas on viis õppetöö perioodi ja viis vaheaega.

2.-9. klassini on õppeperiood jaotatud kolmeks võrdseks trimestriks.

1. klass on jaotatud kaheks poolaastaks.

Põhikoolis on õppekava läbimiseks arvestatud üheksa aastat.

Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajaliku aja kavandab õpetaja.

Kool toetab iga õpilase osalemist olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel ja kooli esindamisega seotud tegevustes ja projektides. Osavõtt projektidest, olümpiaadidest, konkurssidest on vabatahtlik.

Õpilane, kes tervislikel põhjustel ei saa osaleda liikumisõpetuse tunni füüsilistes tegevustes, viibib tunnis ja täidab õpetaja antud asendusülesandeid või abistab õpetajat tunni läbiviimisel.

Vaba tunniressurssi kasutatakse juhendatud õppeks, näiteks individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka õpetaja.

PRÕK

Läbivate teemade õpe realiseerub:

õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärke;

aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte;

valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;

läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;

korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavad läbivad teemad on:

elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu;

keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks;

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

teabekeskkond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset

meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;

tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks;

tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks;

väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.

Õppe ja kasvatuse korralduse alused

A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt, B-võõrkeelena õpitakse vene või saksa/soome keelt sõltuvalt kooli poolt pakutavatest võimalustest.

Õpilasele pakutakse B-võõrkeele õppima asumisel võimalust valida vene ja saksa/soome (või mõni muu võõrkeel) keele vahel. Kooli poolt avatakse üks B-võõrkeele rühm vastavalt sellele, milline pakutud võõrkeel sai küsitluse läbiviimisel häälteenamuse. Kui küsitluse käigus said mõlemad pakutud võõrkeeled sama palju hääli, otsustab koolijuht, milline B-võõrkeele rühm avatakse. Sellekohane küsitlus tehakse 5. klassi lastevanematele kevadel läbi eKooli, uurimaks, milline B-võõrkeele rühm avatakse õppijatele 6. klassi jõudes. Üks laps võrdub üks küsitluse vastus, ükskõik kumma vanema poolt.

Kooli omapära ja piirkondliku eripära arvestamiseks, valikainete ning lõimitud aine- ja keeleõppe kasutamiseks võib põhikool kooli hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistut (sealhulgas liita ning ümber kujundada õppeaineid) ning muuta tunnijaotusplaani, tagades oma kooli õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamise.

III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika valib õpilane, täpsema teemavaliku kinnitab kool. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö korraldus on lisaks täpsemalt välja toodud loovtöö valimise ja koostamise juhendis, mis on kättesaadav kooli kodulehel dokumentide alt.

Tunnijaotusplaan Vasta Mõisakoolis PRÕK õppivatel õpilastel

	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	**1. klass**	**2. klass**	**3. klass**	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	**4. klass**	**5. klass**	**6. klass**	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	**7. klass**	**8. klass**	**9. klass**
Eesti keel	19		7	6	6	11		5	3	3	6		2	2	2
Kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
Inglise keel (A)	3	1			4	9	2	4	4	3	9		3	3	3
Võõrkeel (B)						3	1			4	9		3	3	3
Matemaatika	10		3	3	4	13		4	4	5	13		4	4	5
Loodusõpetus	3		1	1	1	7	1	2	3	3	2		2		
Geograafia											5		1	2	2
Bioloogia											5		1	2	2
Keemia											4			2	2
Füüsika											4			2	2
Ajalugu						3			1	2	6		2	2	2
Inimeseõpetus	2			1	1	2			1	1	2		1	1	
Ühiskonnaõpetus						1		1			2				2
Muusika	6		2	2	2	4		2	1	1	3		1	1	1
Kunst						3		1	1	1	3		1	1	1
Kunst ja käsitöö	9		3	3	3										
Käsitöö ja töötehnoloogia						5		1	2	2	5		2	2	1
Liikumisõpetus	8		2	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
Kodulugu (valikaine)							1		1						
Robootika (valikaine)		2	1	1			1	1							
Arvuti (valikaine)		1		1			1		1			1	1		
Liiklus (valikaine)		1			1										
Ettevõtlusõpetus		1		1			1	1				2	2		
Karjääriõpetus												1		1	
Kokku			**19**	**22**	**25**			**25**	**27**	**29**			**30**	**32**	**32**

PRÕK õppekava järgi õppivatele 3.-5. klasside õpilastele on täiendavalt lisatud 1 inglise keele tund ja 6. klassi õpilastele lisaks 1 B-võõrkeele tund, et alles võõrkeele õppimist alustavad õpilased saaksid võõrkeeli õppima asudes võimalikult head baasteadmised.

Kuna loodusõpetuse õppekava on 5. klassis mahukas lisati 1 tund loodusõpetust lisaks.

Vasta Mõisakool on traditsioonidega ja kultuuripärandiga kool, millest tulenevalt on 5. klassi valikaineks lisatud kodulugu, mis võimaldab õpilastel süvitsi õppida oma kodukoha kultuurilugu ning valmistuda saamist noorgiididekс.

3. klassis olev valikaine aitab suurendada õpilaste liikluspädevust ning võimaldab teha jalgratta juhiload.

Valikainetena pakutavad majandusained ja arvutialased ained võimaldavad suurendada õpilaste digipädevust ning ettevõtlikkuspädevust.

PLRÕK

A-võõrkeelena õpitakse ühte keelt ning selleks on inglise keel, mille õppimist alustatakse 5. klassist.

Loodusõpetust õpitakse lõimitud õppeainena, milles on ühendatud loodusõpetus, geograafia, füüsika ja keemia alused.

Tööõpetus sisaldab kolme valdkonda: tööõpetus (1.–4. kl), käsitöö ja kodundus (5.–9. kl) ning tehnoloogiaõpetus (5.–9. kl). Vähemalt 10% õppeks vahetavad õpilased õpperühmad nii, et käsitöö ja kodunduse asemel on tehnoloogiaõpetus ning tehnoloogiaõpetuse asemel käsitöö ja kodundus.

Mittestatsionaarses õppes ei kuulu liikumisõpetus kohustuslike õppeainete hulka.

Läbivad teemad lihtsustatud õppes

Läbivad teemad: elukestev õpe ja karjääri kujundamine, keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskkond ja meediakasutus, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus.

Läbivad teemad on üld- ja arenguperioodide pädevuste ning õppeainete lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on samad nagu PRÕK õppel, kuid neid kohandatakse õpilasest lähtuvalt talle sobivaks.

PLRÕK järgi õppivatel õpilastel on 3. klassis lisatud üks inimeseõpetuse tund suurendamaks enesemääratluspädevust.

Kuna PLRÕK loodusõpetuse õppekava on alates 6. klassist mahukas ning kool asub looduslikult mitmekesises kohas on tunniteemade põhjalikumaks käsitluseks ning õuesõppe tundide läbiviimiseks lisatud alates 6. klassis täiendavalt 1 loodusõpetuse tund.

Suurendamaks õpilaste kehalist aktiivsust on 4.-5. klassi õpilastele lisatud täiendavalt 1 liikumisõpetuse tund.

Valikainetena pakutav liiklusõpetus 3. klassis võimaldab õpilastes suurendada liikluspädevust ning ka arvutiõpetusega seotud ained võimaldavad suurendada õpilaste digipädevust.

Tunnijaotusplaan Vasta Mõisakoolis PLRÕK õppivatel õpilastel

	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	**1. klass**	**2. klass**	**3. klass**	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	**4. klass**	**5. klass**	**6. klass**	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	**7. klass**	**8. klass**	**9. klass**
Eesti keel	24		7	9	8	21		8	7	6	18		6	6	6
Inglise keel (A)						4			2	2	6		2	2	2
Matemaatika	15		5	5	5	15		5	5	5	14		4	5	5
Loodusõpetus	4		1	1	2	8	1	2	2	5	12	3	5	5	5
Ajalugu						1				1	5		2	2	1
Inimeseõpetus	3	1	1	1	2	6		2	2	2	5		2	2	1
Muusika	3		1	1	1	3		1	1	1	3		1	1	1
Kunst						3		1	1	1	3		1	1	1
Kunst ja käsitöö	9		3	3	3	3		3							
Käsitöö ja töötehnoloogia						8			4	4	5		4	5	7
Liikumisõpetus	8		2	3	3	6	2	3	3	2	6		2	2	2
Arvuti (valikaine)							1			1		3	1	1	1
Liiklus (valikaine)		1			1										
Kokku			**20**	**23**	**25**			**25**	**27**	**30**			**30**	**32**	**32**

Valikaineid (PRÕK ja PLRÕK) õpetatakse koolis õppekava toetavate ainetundidena ning need on tunniplaani osa. Valikainetel on omad ainekavad, mille järgi toimub õpe.

Iseseisva õppe korraldamise põhimõtted

Iseseisev õpe on juhendatud õpe, kus õpetaja vahetult ei osale (st ei ole kontaktõpe). Iseseisev õpe on lühiajaline õppevorm, mis arvestatakse lubatud õppekoormuse sisse.

Iseseisva õppe keskne eesmärk on õpilase õpioskuste ja enesejuhtimise arengu toetamine.

Iseseisev õpe, mis hõlmab tervet õppepäeva, planeeritakse võimalusel ette ning toimumise aeg tehakse teatavaks õppeaasta alguses üldtööplaanis (leitav kooli kodulehel). Ootamatutel erandjuhtudel (ilm, veeavarii või elektrikatkestus koolis, õpetajatest tingitud olukorrad) antakse iseseisva õppimise päevadest teada eKooli kaudu nii kiiresti kui võimalik.

Kui lapsevanemal ei ole võimalik tagada õpilasele kodus iseseisva õppimise päeva ajaks järelevalvet ja lapse toitlustamist, siis palume, et lapsevanem teavitaks sellest klassijuhatajat vähemalt 3 tööpäeva enne iseseisva õppimise toimumise kuupäeva, et vajadusel saaks kool ja vanem teha kokkulepped lapse toetamiseks iseseisva õppimise päeva ajaks.

Kui õpilane vajab iseseisvalt õppimise ülesannete sooritamiseks tehnilisi vahendeid (sülearvuti, tahvelarvuti), siis tagab need õpilasele kool, lapsevanema eelneva kirjaliku avalduse alusel, mis esitatakse koolijuhile 3 tööpäeva enne iseseisva õppimise päeva toimumist. Õpetaja teavitab vähemalt nädal enne iseseisva õppimise päeva toimumist eKooli kaudu õpilast ja lapsevanemat, kui õpilasel läheb iseseisva õppimise päeva ülesannete sooritamiseks tarvis tehnilisi vahendeid.

Iseseisev õpe on üks õppeprotsessi osa, mida tagasisidestab õpetaja. Õpetaja selgitab õpilasele, mida ja millal ta iseseisva õppe päeva raames hindab.

LIIKLUSKASVATUS

Liikluskasvatus on õpetamisel ja teavitamisel põhinev õpilase liiklusohutusalaste hoiakute kujundamine ja käitumise mõjutamine ning liiklusoskuste arendamine.

Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- ohutu liiklemise harjumused;
- oskus tajuda liikluskeskkonda ning hoiduda käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ning ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Liikluskasvatuse käigus:

- õpetatakse õpilast tema arengust lähtudes ära tundma ja märkama erinevaid ohuallikaid liikluses, tajuma nende olemust ja võimalikku tekkemehhanismi;
- arendatakse ja kujundatakse õpilase teadmisi ja oskusi, mis on vajalikud liiklemiseks jalakäija, sõitja ja juhina ning mis toetavad õpilase toimetulekut ja ohutust;
- õpetatakse õpilast kasutama ohutust tagavaid ja suurendavaid kaitsevahendeid (helkur, turvavöö, jalgratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed jm);
- kujundatakse lapse oskusi käitumiseks ja valikute tegemiseks ohuolukorras, sealhulgas vajaliku abi kutsumiseks.

Kool loob tingimused ohutuse väärtustamiseks igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses ning tegeleb liikluskasvatusega.

Vastavaid teemasid käsitletakse lõimituna ainetundidesse ja need tulenevad läbivast teemast. Lisaks on 3. klassis valikainena eraldi liiklusõpetus, mille käigus osaleb õpilane jalgratturi koolitusel ning mille lõpus on võimalik sooritada teooria- ja sõidueksam jalgratturi juhiloa saamiseks.

Liikluskasvatuse pädevused

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust.		Väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ja on seadusekuulekas.
Teab hädaabinumbrit (112) ja oskab ohust teatada.		Oskab ohuolukorda hinnata ja ohust teatada.
Oskab ohutult koolihoonest evakueeruda.		Oskab ohutult koolihoonest evakueeruda ning vajadusel osutab abi noorematele.
Teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis.		Teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ning on valmis ja oskab neid vajadusel kasutada.
	Oskab vajadusel kasutada tulekustutustekki.	Oskab kustutada väikeseid tulekoldeid ning teab, kuidas käituda, kui pannil on süttinud rasvaine.
Teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte ning oskab lõhkekeha leiu korral abi kutsuda.		
		Oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel enda tervist kaitsta.
Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid (helkur, turvavöö, kiiver, põlve ja küünarnuki kaitsed, ujumisrõngas, päästevest).		Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid (helkur, turvavöö, kiiver, põlve ja küünarnuki kaitsed, ujumisrõngas, päästevest). Oskab hinnata vaatluse teel helkuri peegelduvuse omadusi.
Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda ja väljuda ning ohutult sõiduteed ületada.		
Oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta.	Oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta. Teab nõudeid jalgratturile ja oskab vastavalt käituda.	Teab nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt käituda.
Oskab valida tee (ka raudtee) ületamiseks kõige ohutuma koha, peatuda, kuulata, vaadata ning ohutult sõidutee ületada. Oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal ja lumisel teel.		
Oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust.	Oskab hinnata sõidukite liikumise suunda, kiirust ja kaugust ning määrata vahemaid.	Kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid.
	Tunneb, teab ja mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja jalgratturile.	Mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja juhile (jalgratturile, mopeedijuhile).
Oskab kirjeldada ohte oma kooliteel ning põhjendada, kuidas neid vältida. Oskab eristada vale/ohtlikku liikumiskäitumist õigest/ohutust käitumisest.	Oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta, Oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja selle vältimise võimalusi.	Oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti ohutusalast olukorda teiste riikidega. Oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks. On teadlik ohutusalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta.

Liikluskasvatuse rõhuasetused

Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige õpilase koduümbruse liikluskeskkonnast.

Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine õpilase enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Koolis käsitletavad liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise ulatus tundides õppeaastas klassi kohta on järgmine:

- jalakäija liiklusreeglid (4);
- ohutu liikluskäitumine (2);
- liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine (1);
- liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus (1).

LOOVTÖÖ KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED III KOOLIASTMES

Põhikooli lõpetamise tingimuseks on kolmandas kooliastmes sooritatav loovtöö, mis võib olla individuaalne või rühmatööna koostatud

Loovtöö teema võivad valida õpilased või välja pakkuda õpetaja.

Loovtöö vormid võivad olla näiteks uurimus, etendus (näidend, pantomiim, dramatiseering, kirjanduslik eneseväljendus, tantsuetendus jne); kunstilooming (joonistus, koomiks, maal, graafika, skulptuur, keraamika, fotomontaaž, videofilm, animatsioon, disainitöö, käsitööese, tegevuskunsti esitlus, moekollektsioon jne), helilooming, kooli, klassi või muu sündmuse organiseerimine ja läbiviimine, ajalehe koostamine, spordiprojekt, keskkonnaprojekt, arvutiprogramm, veebileht, õppematerjali koostamine, minifirma loomine või mõni muu õpilase poolt valitud projekt.

Iseseisvalt või rühmatööna kaitstaval loovtööl peab olema juhendaja. Juhendajaid võib olla mitu, kuid vähemalt üks juhendajatest peab olema koolipoolne. Loovtöö teema ja juhendaja tuleb registreerida klassijuhataja juures.

Loovtöö teemat on soovitav hakata valima 7. klassi lõpus. Loovtöö viiakse üldiselt läbi 8. klassis, vajadusel võib loovtöö olla sooritatud ka pikema aja vältel, kuid loovtöö peab olema kaitstud hiljemalt 9. klassi II poolaastaks.

Loovtöö juhendaja(d) tutvustab õpilasele loovtöö kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendit ning aitab õpilasel õppematerjali koguda valitud teema kohta.

Õpilane tutvub vastavasisulise kirjanduse, varasemate loovtöödega ja koostab koostöös juhendajaga loovtöö kavandi.

Juhendaja juhendab loovtöö tegijat kogu protsessi vältel, kuni loovtöö kaitsmiseni. Juhendaja annab nõusoleku loovtöö kaitsmisele lubamise/mittelubamise kohta, misjärel esitatakse loovtöö hindamiskomisjonile.

Loovtöö tulemus vormistatakse viisil, mis võimaldab selle esitlemist loovtöö hindamiskomisjonile.

Direktori käskkirjaga moodustatakse loovtööde hindamiskomisjon, mille esimehele esitab õpilane oma loovtöö ja loovtöö kaitsmise ettekande.

Enne loovtöö kaitsmist toimub eelkaitsmine, mille käigus annab hindamiskomisjon tagasisidet juba tehtud tööle ning nõu, kuidas tööd veel parendada.

Loovtööle hinnangu andmisel lähtutakse juhendis esitatud nõuetest ja juhtnööridest. Loovtööle antud hinnang „arvestatud" või „mittearvestatud" märgitakse klassi- ja lõputunnistusele. Mittearvestatuks loetakse nõuetele ja/või õpilase võimetele mittevastav töö.

Loovtöö säilitatakse kooli kantseleis ja elektrooniliselt.

Kokkuleppel õpilase, juhendaja, lapsevanema ja õppejuhiga võib objektiivsetel põhjustel loovtöö tähtaega pikendada, kuid mitte kauem kui 9. klassi II poolaasta alguseni.

PLRÕK õppivatel õpilastel ei ole kohustust sooritada loovtööd.

Vasta Mõisakooli täpsema loovtöö koostamise ja vormistamise juhendi leiab vastakool.ee lehelt dokumentide alt.

HINDAMISE KORRALDUS

Hindamise põhiline eesmärk on toetada õpilase arengut ja tema kujunemist iseseisvaks õppijaks.

Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa, mille üldisemad eesmärgid on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine, mis on aluseks õppe edasisele kavandamisele.

Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.

Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

HINDAMINE ÕPPEPROTSESSI KÄIGUS

Esimeses klassis kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Kokkuvõttev hindamine toimub vähemalt kaks korda õppeaastas – I ja II poolaasta järel ning väljendub kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtvate hinnangute andmisena. Kokkuvõtvas hinnangus kajastub selgelt, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

Teises kuni üheksandas klassis toimub kokkuvõttev õpilaste hindamine numbrilise ekvivalendiga kolm korda aastas ehk iga trimestri lõpus.

Õppeaineid, mille tunde õppenädala jooksul on ainult üks, hinnatakse numbrilise ekvivalendiga kaks korda õppeaastas – I ja II poolaasta järel.

Õppeainetes, mis eeldavad erivõimetel põhinevaid oskusi (kunst, muusika, tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus, liikumisõpetus) ning valikainetes võetakse hindamisel arvesse õpilase püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis, teoreetilisi teadmisi ja isiklikku arengut.

I ja II kooliastmes hinnatakse erivõimetel põhinevaid aineid mitteeristavalt "arvestatud" või "mittearvestatud" ning kokkuvõtvates trimestri ja poolaastahinnangutes tuuakse kirjalikult välja, kuidas saavutas õpilane perioodi õpitulemused. III kooliastmes kasutatakse erivõimetel põhinevate ainete hindamisel numbrilist ekvivalenti.

PLRÕK õppivat õpilast hinnatakse I ja II kooliastmes kõikides õppeainetes kujundava hindamise põhimõtteid kasutades ilma numbrilise ekvivalendita, kasutades märki „*", millele järgneb kirjalik seletus.

Valikaineid hinnatakse mitteeristavalt.

Õppeaine aastahinne kujuneb kahe poolaasta või kolme trimestrihinde/hinnangu põhjal.

Õpetaja jagab informatsiooni hindamise põhimõtete kohta konkreetses õppeaines õpilastele ja vanematele.

Õpetaja hindab õpilaste kirjalikud tööd nädala jooksul ja kannab hinde eKooli töö tegemise või selle lõpetamise päevale.

Tervisest tingitud erivajadustega õpilaste hindamisel arvestatakse nende osavõttu liikumisõpetuse tundidest ja raviarsti määratud harjutuste sooritamist. Hinnatakse õpilase teadmisi spordist, liikumisest, kehaliste harjutuste sooritamisest ning õpetaja antud eriülesannete täitmist.

Õpitulemuste omandamist kontrollivad suuremahulised kirjalikud tööd (kontrolltööd, etteütlused) peavad olema ette planeeritud ja osapoolte vahel kokku lepitud vähemalt viis õppepäeva enne töö toimumist ning registreerida need eKoolis.

Õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö/etteütluse, õppenädalas kuni kolm kontrolltööd/etteütlust.

KUJUNDAV HINDAMINE

Kujundava hindamise käigus:

- analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist;
- antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta;
- innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel;
- kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed;
- keskendutakse eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega;
- kirjeldatakse võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi;
- tehakse ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste kohta.

Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.

Õpetaja annab kujundava hindamise põhimõtteid kasutades tagasisidet ka eKooli kaudu, et õpilasel ja vanemal oleks võimalik jälgida õpilase arengut.

HINDAMISE VIISID

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

Õpitulemuste saavutamise hindamine toimub viie palli süsteemis:

„5" ehk „väga hea" – saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

„4" ehk „hea" – saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

„3" ehk „rahuldav" – saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

„2" ehk „puudulik" – õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

„1" ehk „nõrk" – saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

„0" – tegemata kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esitus) või praktiline tegevus. Vastav märge tehakse ka eKoolis ainetunni või arvestusliku töö alla.

„*" – kasutatakse kirjaliku tagasiside andmiseks ilma numbrilist ekvivalenti kasutamata. Kui õpilasele ei ole trimestri, poolaasta või aastahinnet võimalik tegemata tööde/mitteilmumiste tõttu välja võimalik panna, kasutatakse poolaasta, trimestrihinde või aastahinde kokkuvõtva hinnanguna samuti „*". „*" peab olema alati seletatud, põhjendatud.

Erivõimetel põhinevaid oskusi I ja II kooliastmes hinnatakse mitteeristavalt „arvestatud", kui õpitulemused on saavutatud vähemalt „rahuldaval" tasemel ning „mittearvestatud" kui õpitulemused on tasemel „puudulik" või „nõrk".

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest:

hindega „5" hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;

hindega „4", kes saavutanud maksimaalsest tulemusest 75–89%;

hindega „3", kes on saavutanud maksimaalsest tulemusest 50–74%;

hindega „2", kes on saavutanud maksimaalsest tulemusest 20–49%;

hindega „1", kes on saavutanud maksimaalsest tulemusest 0–19%.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esitus), praktiline tegevus või selle tulemus hindega „nõrk".

Tunnikontroll on väiksemamahuline kirjalik/suuline töö tunniks õpitu kontrollimiseks ja hindamiseks. Tunnikontroll võtab tunnist maksimaalselt 15 minutit ning keskendub sellele, et kontrollida kas ühes-kahes ainetunnis õpitu on õpilase poolt omandatud. Ei pea olema ette teatatud.

Kontrolltöö on suuremahuline kirjalik/suuline töö, läbitud peatüki, õppeveerandi või kursuse õpitulemuste omandamise kontrollimiseks.

Õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist.

Õppenädalas võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd.

INDIVIDUAALSEL ÕPPEKAVAL ÕPPIVA ÕPILASE HINDAMISE ERISUS

Individuaalsel õppekaval õppiva õpilase hindamise erisus on kirjeldatud tema individuaalses õppekavas ja tema puhul võib rakendada diferentseeritud hindamist.

Õpilast hinnatakse hindega kokkulepitud kohanduste toel (abivahendite kasutamine, lisajuhendamine, töö raskusastme reguleerimine, ülesannete täitmiseks lisaaja andmine jne.), kui õpilane suudab riiklikus õppekavas toodud õpitulemused saavutada vähemalt 50% ulatuses.

Kokkulepitud kohanduste alusel saadud hindele lisatakse eKoolis märge “Eritingimustel hinnates võivad õpiltulemusi kajastavad hinded olla kõrgemad ning ei ole võrreldavad klassikaaslaste hinnetega”.

JÄRELEVASTAMINE

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

Hinnet “rahuldav” on võimalik parandada üks kord kokkuleppel õpetajaga. Kui tulemus on taaskord hinne “rahuldav” jääb see kehtima ning enam hinnet parandada pole võimalik. Parandatud hinne eKoolis kajastub selliselt, et hindele järgneb “*” (nt 3*). Kui järeltöö või parandatud hinde tulemus on “puudulik” või “nõrk”, on õpilasel tööd seni võimalik järgi teha, kui tulemus saavutatakse vähemalt “rahuldavale” hindele. Sellisel juhul ei ole hinnet “rahuldav” enam parandada võimalik.

Kui õpilase parandatud töö eest saadud hinne on madalam kui esialgsel tööl, jääb kehtima parem tulemus, mis viiakse sisse ka eKooli ilma hinnet alandamata.

Tegemata töö vastatakse järele õpilase kooli tulles kokkuleppel aineõpetajaga. Järelvastamise hinne kajastub eKoolis tärniga hindena.

Tunnitööd või kodutööd mitteteinud õpilast võib õpetaja kohustada tegemata kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust tegema peale tunde enda juures kahe õppetunni ulatuses.

Kool toetab õpilase soovi õppida ja püüelda senisest paremate tulemuste poole, mistõttu on õpilasel võimalus kokkuleppel õpetajaga parandada ka eelmiste trimestrite või poolaastahinnete “rahuldavaid” õpitulemusi hinde tõstmiseks. Sel juhul muudab õpetaja eelmise trimestri või poolaastahinde arvestades saadud tulemusega. Eelnevate trimestrite tööde järelevastamiseks

avaldab soovi õpilane ning koos õpetajaga kaalutakse selle mõistlikkust ja vajalikkust. Eelmiste trimestrite või poolaasta õpitulemusi saab parandada kuni õppeaasta aastahinde väljapanemiseni. Erandkorras ka muul ajal ja viisil kokkuleppel aineõpetaja ja õppejuhiga.

Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub eelneval kokkuleppel õpetajaga kindlaks määratud ajal. Õpilane ise peab vastutama selle eest, et kõik võlgnevused ja puudulikud hinded saaksid õigeaegselt vastatud või likvideeritud.

Õpilasel on õigus töid järele teha ka õppeaine konsultatsioonide ajal, mis on välja toodud kooli tunniplaanis.

TAGASISIDE ÕPILASTE KÄITUMISELE JA HOOLSUSELE

Nõuded õpilaste käitumisele on esitatud Vasta Mõisakooli kodukorras.

Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täitma kooli kodukorra nõudeid ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis võttes aluseks ka kooliastme üldpädevused.

I ja II kooliastmes antakse õpilase käitumise ja hoolsuse kohta tagasisidet kasutatades selleks “*”, millele järgneb kirjalik selgitus.

III kooliastmes antakse käitumisele ja hoolsusele hinnang „eeskujulik” ehk “E”, „hea“ ehk “H”, „rahuldav“ ehk “R” ja „mitterahuldav“ ehk “MR”.

Kui trimestri või poolaasta käitumise või hoolsuse hinnang on olnud madalam kui “eeskujulik” kirjutatakse hinnangu järel lahti, kuidas on õpilasel võimalik oma käitumist ja hoolsust parendada.

Hinnangute tähendused:

Eeskujulik	**Hea**	**Rahuldav**	**Mitterahuldav**
Õpilase • üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras; • täidab koolis heaks kiidetud käitumisnorme eekujulikult ja järjepidevalt; • puuduvad suulised ja kirjalikud märkused.	Õpilane • järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme; • enamasti täidab koolis heaks kiidetud käitumisnorme.	Õpilane • üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme; • enamasti täidab koolis heaks kiidetud käitumisnorme, kuid on esinenud eksimusi.	Õpilane • ei täida kooli kodukorra nõudeid; • ei allu õpetajate korraldustele; • ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme.

Käitumist ja hoolsust hinnatakse iga trimestri või poolaasta lõpus andes kirjaliku tagasiside läbi eKooli.

Kui õpilase käitumise või hoolsusega on koolikeskkonnas probleeme antakse selle kohta jooksvalt tagasisidet läbi eKooli, et lapsevanemat informeerida. Tagasisidet annavad aineõpetaja, kelle ainetundides on probleeme, korda pidav õpetaja, pikapäeva õpetaja, abiõpetaja või teised koolitöötajad. Lisaks kogub informatsiooni ja tagasisidestab õpilase käitumist ja hoolsust jooksvalt ka klassijuhataja, kui selleks peaks tekkima vajadus.

Kui käitumise või hoolsusega on õpilasel püsivad probleemid kutsutakse õpilane koos vanemaga arenguvestlusele, kus tuuakse välja ettepanekud edaspidisteks tegevusteks.

Lõpliku hinnangu õpilase käitumisele ja hoolsusele annab klassijuhataja võttes arvesse ka aineõpetajate tähelepanekuid.

Kui õpilasel on trimestri, poolaasta või aastahinne hinnatud hindega „puudulik“, „nõrk“ või jäänud välja panemata „*“, siis hinnatakse õpilase hoolsus antud perioodil õppenõukogu otsusega „mitterahuldavaks“.

Kui õpilase käitumine on koolikeskkonnas olnud vaimset- või füüsilist vägivalda tekitav, õpilane ei allu järjepidevalt õpetajate korraldustele, tekkinud on koolikeskkonnas varaline kahju või tegeletud on ebaseadusliku tegevusega, hinnatakse õpilase jooksev trimestri või poolaastahinne õppenõukogu otsusega „mitterahuldavaks“.

KOKKUVÕTTEV HINDAMINE JA TÄIENDAVALE ÕPPETÖÖLE JÄTMINE

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks või poolaastahinneteks ning trimestrihinnete ja poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.

Kokkuvõtva hindamise aluseks on ainekavades esitatud õpitulemustest, osaoskustest ja õppesisust lähtuvad õppe-eesmärgid.

Koondhinde kujunemise aluseks ei ole trimestri või poolaastahinde keskmine hinne, sest saadud hinded on erineva kaaluga. Hinnete kaalu ja osatähtsust tutvustavad õpilastele aineõpetajad.

I klassis kasutatakse kokkuvõtva hindamisena kaks korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtvate hinnangute andmist, millel ei ole numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

Kui õpilane ei ole kokkuvõtva trimestri või poolaastahinde välja panemise ajaks sooritanud nõutavat tööd, mis kajastub eKoolis “0”-na, siis märgib õpetaja eKooli trimestri või poolaasta hinde asemel “*” ning lisab kirjaliku seletuse, mis ajaks peab olema võlgnevus likvideeritud.

Kui trimestri või poolaastahinne on hinnatud hindega “puudulik” või “nõrk”, lisatakse hinde järele selgitus, mis ajaks peab hinne olema parandatud vähemalt “rahuldavale” hindele.

Kui trimestri või poolaastahinne on olnud “puudulik”, “nõrk” või kajastatud “*”-ga, ei panda õpilasele aastahinnet välja enne, kui kõik aine võlgnevused on likvideeritud ning vajadusel jäetakse õpilane pikendatud õppetööle kuni 31. augustini või kui hinne/hinnang on võimalik õpilasele välja panna. Sellisel juhul koostatakse koostöös õpilasega õpilasele vastavas õppeaines aineõpetaja poolt vajadusel järelelevastamisplaan või individuaalne õppekava. Pikendatud õppetööle jäetakse õpilane koolipoolse tugimeetmena, mille eesmärk on aidata õpilasel saavutada need õpitulemused ja omandada need teadmised, mis tal vastaval trimestril või õppeaastal on omandamata jäänud. Pikendatud õppetöö

käigus on õpetajal võimalik õpilasega teha individuaalset koostööd, pakkuda täiendavaid selgitusi ning aidata tal saavutada vajalik kindlus oma teadmistes edaspidisel õpiteel.

Trimestrihinnete või -hinnangute ning poolaasta hinnete ja hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.

Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud õppekava alusel õppivaid õpilasi.

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja mai lõpuks või haridus- ja teadusministeeriumi korraldustest lähtuvalt. Selleks ajaks peavad olema likvideeritud ka võlgnevused õppetöös.

Tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas

HINNETE VAIDLUSTAMINE

Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada 14 päeva jooksul alates hinde või hinnangu teada saamist.

Õpilase hindamisega seotud vaidlusküsimusi lahendab kooli juhtkond õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku taotluse alusel.

Otsusest teavitatakse õpilast ja tema seaduslikku esindajat kirjalikult 5 tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.

Kui õpilase seaduslik esindaja ei ole kooli otsusega rahul, siis võib ta pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle riiklikku järelevalvet teostava ametniku poole viie tööpäeva jooksul alates otsuse teadasaamisest.

Hindamise vaidlustamine ning vaidlusmenetlus toimub haldusmenetluse seaduse alusel.

MITTEFORMAALSE ÕPPE ARVESTAMISE KORD

Käesolev kord sätestab tingimused ja korra, mille alusel Vasta Mõisakool arvestab õpilase huvihariduses või muus mitteformaalses keskkonnas omandatud teadmisi ja oskusi. Kord põhineb Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 4 sätetel, mis hakkas kehtima septembrist 2025.

Mitteformaalõppes omandatud õpitulemusi saab arvestada juhul, kui need vastavad riiklikus või kooli õppekavas kirjeldatud aine õpitulemustele ning õpilane on saavutanud ainekava õpiväljundid.

Mitteformaalseks õppeks loetakse juhendatud tegevust huvikoolides ja -ringides või muudes õppeasutustes Eestis ja välismaal ning arvestamine toimub konkreetse õppeaine lõikes.

Juhendamata ja/või iseseisevat tegevust ning õppimist ei võeta arvesse.

Vasta Mõisakool ei hüvita mitteformaalõppe tasu.

Kui mitteformaalse õppe arvestamise korral tekib õpilasel tunniplaani auk, viibib õpilane siiski kooli territooriumil vabas klassiruumis ning täidab talle määratud muid õppetööga seotud ülesandeid.

Mitteformaalse õppe arvestamiseks konsulteerib õpilane ja lapsevanem eelnevalt kooli aineõpetaja ja mitteformaalse õppe pakkujaga, et selgitada välja, kas õpitulemused vastavad põhikooli riiklikule ja Vasta Mõisakooli õppekavale ning õpilane on saavutanud ainekava õpiväljundid. Seejärel esitab lapsevanem koolile digitaalselt allkirjastatud avalduse aadressile vastakool@vastakool.ee. Avaldus mitteformaalse õppega arvestamiseks on leitav kooli koduleheküljelt dokumentide alt eraldi failina.

Esitatud avalduse vaatab läbi hindamiskomisjon, kuhu kuulub koolijuht, õppejuht ja aineõpetaja.

Lapsevanem esitab koolile tõendid õpilase mitteformaalõppes osalemise ja saavutatud õpitulemuste kohta.

Hindamiskomisjon võrdleb huvikooli või -ringi ainekava kooli vastava ainekava ja õpiväljunditega ning õpiväljundite kattuvuse korral võib otsustada õppeaine osalise või täieliku arvestamise mitteformaalse õppega. Osalise arvestamise korral koostab aineõpetaja õpilasele individuaalse õppekava (IÕK).

Hindamiskomisjon kujundab nende dokumentide põhjal õpilasele numbrilise hinde (III kooliaste) või annab sõnalise hinnangu arvestuse saamiseks (I ja II kooliaste). Vajaduse korral viiakse õpilase ja huviringi/kooli juhendaga läbi intervjuu, et veenduda numbrilise hinde või hinnangu õiguses.

Hindamiskomisjon menetleb avaldust 10 tööpäeva.

Lapsevanem vastutab, et õpilane viibib vabastatud tunniajal kokkulepitud kohas ja täidab talle määratud õpiülesandeid. Esimese või viimase tunni puhul võib õpilane viibida kodus, juhul kui lapsevanem on kirjalikult kinnitanud, et lapsevanem võtab vastutuse õpilase heaolu, turvalisuse ja õppetöö eest sel ajaperioodil.

Lapsevanem teavitab kooli õpilase mitteformaalses õppes osalemise lõpetamisest.

Kokkulepete mittetäitmise või õpitulemuste saavutamata jäämise korral on koolil õigus kokkulepe lõpetada ning õpilane jätkab formaalõppes. Vajadusel koostatakse õpilasele õpilünkade tasandamiseks individuaalne õppekava.

ÕPILASE JÄRGMISESSE KLASSI ÜLEVIIMINE JA KLASSIKURSUST KORDAMA JÄTMINE

Õpilase järgmisse klassi üleviimise aluseks on põhikooli riikliku õppekava täitmine.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik" või „nõrk" või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Positiivset aastahinnet/hinnangut ei panda välja, kui üks trimestri- või poolaastahinne on puudulik.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik" või „nõrk" või samaväärne

sõnaline hinnang või hinnet/hinnagut ei ole võimalik tegemata tööde tõttu välja võimalik panna. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Jooksev õppeaasta loetakse lõppenuks 31. augusti seisuga.

PÕHIKOOLI LÕPETAMINE

Põhikooli lõpetanuks ning õppekava kõik õpitulemused omandanuks peetakse õpilast, kelle õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad" või „arvestatud", kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ja ühe eksami omal valikul.

Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes õpib eesti keelt teise keelena, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud eesti keele B1- või B2-keeleoskustasemega või testide andmekogus läbiviidava eksami korral ühtsete ülesannetega üle kahe keeleoskustaseme (B1/B2) lõpueksamiga. Õpilane, kelle emakeel Eesti hariduse infosüsteemi kantud andmete alusel ei ole eesti keel ja kes on asunud hiljemalt 2023/2024. õppeaastal õppima eesti keele ainekava alusel, võib sooritada põhikooli lõpetamiseks eesti keele või eesti keele teise keelena eksami. Kui õpilane sooritas B2-tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust.

Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kaks lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õpilase või piiratud teovõimega õpilase seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on:

1) kuni kahes õppeaines „nõrk" või „puudulik" viimane aastahinne;

2) ühes õppeaines „nõrk" või „puudulik" aastahinne ning kes on ühe lõpueksami sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest. „Nõrk" või „puudulik" aastahinne ja sooritus alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest lõpueksamil ei tohi olla samas õppeaines;

3) kolm lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel.

Õpilane, kellele on vastavalt keeleseadusele väljastatud eesti keele oskuse C1-taseme tunnistus, ei pea sooritama eesti keele teise keelena põhikooli lõpueksamit.

Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava,

võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

ÕPILASTE JA VANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt. Kooli kodukord on leitav kooli kodulehelt dokumentide alt.

Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatut.

Kooli klassi- ja aineõpetajad ning tugispetsialistid jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse põhikoolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet.

Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

Koolis nõustatakse vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Koolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavus.

Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi või poolaasta algul.

Kooli ametlikeks infoedastuskanaliteks on eKool, mida õpilasel kui vanemal on kohustus kontrollida vähemalt 1 kord päevas, kooli koduleht ning e-kirjad.

Iga õppeaasta alguses toimub kooli lastevanemate üldkoosolek.

Õpilase ja tema vanemate esimene koostööpartner koolis on klassijuhataja.

Vähemalt kord aastas korraldab klassijuhataja klassi vanemate koosoleku ja viib iga õpilasega läbi arenguvestluse, millel osalevad ka õpilase vanemad.

KARJÄÄRINÕUSTAMISE KORRALDUS

Karjääri planeerimise ja elukestva õppe põhimõtete tutvustamisel taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Õpilast suunatakse:

- teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisoskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- arendama oskust seada endale eesmärke ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;

- kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Karjäärinõustamise ja -õpetuse viivad läbi kooli õpetajad, tugispetsialistid ning õppetegevusse kaasatakse Eesti Töötukassa spetsialiste ja erinevaid külalisõpetajaid.

Õpetajad ja tugispetsialistid nõustavad õpilasi ning vanemaid järgmistes küsimustes:

- suuna või valikainete valikul;
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel;
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses;
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega;
- statsionaarsest õppest mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina;
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta;
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta;
- eneseanalüüsi koostamisel;
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

III kooliastme PLRÕK õppivat õpilast ja tema vanemat teavitatakse erinevatest tööharjutamise ja edasiõppimise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Karjääriõpe toimub õppetöö osana ja tunniväliste tegevuste kaudu.

HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA (HEV) ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED JA TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

Vasta Mõisakool väärtustab kaasavat haridust, mille keskmes on iga õppija ainulaadsus.

Kool rakendab kaasava hariduse põhimõtteid, mille alusel toetatakse iga õppija individuaalset arengut luues nende erisustest lähtuvalt õpilasele sobilik õpikeskkeskkond ning valitakse õpilase iseärasustest ja võimetest lähtuvalt talle sobilik õpetamismetoodika, mis arvestab ka õpilase huvidega. Õpilase vajadustest lähtuvalt võib rakendada õpet eriklassis.

Tugisüsteemi eesmärk on ennetada õpi- ja käitumisprobleeme, selgitada võimalikult varajases staadiumis õpilase toe vajadus ning tugiteenuse kohene rakendamine vajaduste ilmnemisel.

Kooli ja kodu vahel on partnerlussuhted. Kool kogub informatsiooni õpilase iseärasuste, huvide ja võimete kohta ning nõustab peret õppe ja õpilase arenguga seotud küsimustes.

Koolis on olemas vajalikud tugispetsialistid ning loodud on sobilikud füüsilised tingimused lihtsustatud õppel õppivate õpilaste õpetamiseks kuni põhikooli lõpuni.

Koolis märgatakse andekaid õpilasi, pakkudes neile õpikeskkonda, mis võimaldaks nende andel areneda, toetades seeläbi ka õpilase eneskindluse ja -hinnangu parenemist. Andekate õpilaste õpetamisel lähtutakse sellest, et õpilase silmaring järjest avarduks, õppetöö pakuks õpilasele väljakutseid ja pingutust, õppetöös käsitletakse teda huvitavaid teemasid ning õpilasele leitakse võimalusi osaleda soovi korral olümpiaadidel ning erinevates haridusprogrammides või teiste haridusasutuste töös. Vajadusel tagatakse andekale õpilasele individuaalse õppekava rakendamine ning täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt.

Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamist ja rakendamist korraldab koolis erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEVKO), kes toetab ja juhendab õpetajat ning teeb õpetajale, vanemale ja tugimeeskonnale ettepanekud ning koordineerib erinevate osapoolte tööd.

HEVKO toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale, õppejuhile ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate, tugispetsialistide ja koolivälise nõustamismeeskonnaga. HEVKO nõustab õpetajaid ja abiõpetajaid, kuidas õpilast kõige paremal ja õpilasele sobilikumal viisil toetada.

Direktori otsusel võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada järgmisi meetmeid, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitust:

- tugispetsialisti teenus;
- individuaalse õppekava rakendamine;
- pikapäevarühma vastuvõtmine;
- vanema nõusolekul õpilase määramine hariduslike erivajadustega õpilaste õppe paremaks korraldamiseks õpiedu rühma.

Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut. Tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitused. Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab HEV-õppe kordinaator koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamine.

Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil (IAJK). Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutab HEVKO.

Esimese tugisüsteemina rakendatakse koolis õpilastele, kelle trimestrihinne on „puudulik“, „nõrk“ või hinne on jäänud välja panemata, õpitulemusvestlust (klassijuhataja, aineõpetaja õpilane ja lapsevanem, õppejuht), kõrgendatud järelvalvet tunnitöö ja koduste tööde osas, tõhustatakse tunnitööd ja rakendatakse täiendava tugisüsteemina lisa ainetunde/konsultatsioone direktori käskkirja alusel. Kui õpilasel tuleb hoolimata eelpool mainitud meetmete rakendamisest ka järgmise trimestri hindeks „puudulik“, „nõrk“ või hinne jääb välja panemata, koostatakse talle vastavas aines individuaalne õppekava (IÕK).

Ajutistest õpiraskustest ülesaamiseks on igal õpilasel õigus ja võimalus õpiedu (järelaitamistunnile) või konsultatsioonile kord nädalas iga teda õpetava õpetaja juures. Eesti keeles ja matemaatikas on õpiedu ja konsultatsioonitunnid märgitud tunniplaanis. Teistes ainetes toimuvad õpiedu/konsultatsioonitunnid kokkuleppel aineõpetajaga.

Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel rakendada tõhustatud tuge või erituge.

Õppeaasta alguses otsustab tugimeeskond kooli tulevale või tavaklassist eriklassi õppima asuvale tuge vajavale õpilasele sobiva eriklassi. Uuele õpilasele sobiva klassi määramiseks kohtuvad tugispetsialist, HEVKO ja eriklassi klassiõpetaja õpilase ja vanemaga. Õpilase üleviimiseks tavaklassist eriklassi võetakse aluseks koolivälise nõustamismeeskonna soovitus ja kooli tugispetsialistide ettepanek.

HEVKO ettepanekul ja direktori otsusega võib ajutise meetmena tavaklassist eriklassi üle viia õpilase, kellel ei ole koolivälise nõustamismeeskonna soovitust eriklassis õppimise kohta. Otsuse tegemisse kaasatakse vanem.

Kooli tugispetsialistid ning nende ülesanded

Eripedagoog:

- kogub andmeid õpilase arengu kohta, valib sobivad hindamisvahendid, -meetodid ja -materjalid. Hindamise käigus selguvad õpilase omandatud ja kujunemisjärgus olevad oskused. Tulemuste analüüsi põhjal selgitab eripedagoog välja õpilase õpitulemuste taseme ning tugiteenuste ja meetmete vajaduse koolis;
- dokumenteerib hindamise tulemused õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil ning valib koostöös klassi- ja/või aineõpetajaga sobivad meetodid ja vahendid lapse erivajadusest lähtuvalt;
- toetab õpilase tunnetus- ja õpioskuste arendamist individuaal- või rühmatundides, analüüsib arengudünaamikat ja rakendatud tugimeetmete tulemuslikkust, dokumenteerib tulemused;
- teeb kooli juhtkonnale ja õpetajale ettepanekuid vajalike õppevahendite ja -materjalide soetamiseks, vajadusel osaleb õppevahendite ja -materjalide loomisel. Samuti teeb ettepanekuid spetsialistide kaasamiseks väljastpoolt kooli ja soovitab täiendavaid uuringuid;
- osaleb õpilast ümbritsevas koostöövõrgustikus, vajadusel suunab teiste erialaspetsialistide juurde;
- vajadusel teavitab kooli ja kohalikku kogukonda tugiteenustest ning osaleb piirkonna teema- ja infopäevade korraldamisel;
- analüüsib ning dokumenteerib töötulemusi vastavalt õigusaktides sätestatule ja haridusasutuse töökorrale.

Sotsiaalpedagoog:

- kavandab, koordineerib, teostab ning analüüsib sotsiaalpedagoogilist tegevust haridusasutuses tehes aktiivset koostööd lapsevanematega (eestkostjatega) ja haridustöötajatega kaasates vajadusel teisi koolivälise spetsialiste;
- märkab, selgitab ja viib läbi esmase sotsiaalpedagoogilise hindamise abi vajava lapse lähikeskkonna ressursside ning võimaluste selgitamiseks ning vajalikuks sekkumiseks;
- suunab last analüüsima ennast ja oma käitumist, õpetab innustab ja motiveerib last rakendama sotsiaalseid pädevusi edendavaid strateegiaid;
- nõustab lapsevanemaid lapse sotsiaalsete pädevuste teemal ja selgitab lapse eakohaseid sotsiaalsed toimetulekuoskusi takistavaid tegureid, abistades sobivamate kasvatusalaste strateegiate leidmisel ja rakendamisel. Jagab infot haridusasutuse välistest abi- ja nõustamisvõimalustest;
- nõustab haridusasutuse töötajaid ja juhtkonda laste heaolu ja turvalisust tagava õpikeskkonna kujundamisel, tegeleb ennetus-ja lahendustegevuste koordineerimisega.

Koolipsühholoog:

- teeb koostööd õpetajate ja teiste tugispetsialistidega õpilase abi- ja toetusvajaduse väljaselgitamiseks ning hindab õpilase arengut ja toimetulekut õpikeskkonnas eriala kompetentsist lähtuvalt;
- nõustab ja toetab õpetajat õpilase õppe- ja arendustegevuste planeerimisel ning läbiviimisel, õpilasele sobiva õppemetoodika ja õppevormi leidmisel, sobilike õppematerjalide, abivahendite valimisel ja kohandamisel ning individuaalse õppe korralduse kava või õppekava koostamisel;
- toetab ja suunab õpilast esile kerkinud probleemide lahendamisel ning kavandab ja viib läbi õpilase erivajadusest tulenevalt sekkumisi ning õpilase arengut, toimetulekut ja sotsiaalset tegevusvõimet toetavaid tegevusi individuaalselt või rühmas ning hindab rakendatud meetmete tulemuslikkust;
- koostöös teiste tugispetsialistidega nõustab kooli juhtkonda, õpetajaid ja kooli töötajaid erivajadustega õpilaste õppe korraldamisel, õpilase vajadusi arvestava arengu- ja õpikeskkonna kujundamisel ja õpilase toetamiseks sobivate meetmete valikul;
- nõustab erialase pädevuse piires vanemaid ja perekonda lapse arengu ja toimetuleku toetamisega seotud küsimustes;
- teeb vajadusel koostööd meditsiini-, rehabilitatsiooni-, sotsiaalvaldkonna jm spetsialistidega õpilasele vajaliku toe pakkumiseks;
- õpilase psühholoogilist arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavate tegurite (psüühilised protsessid, isiksuseomadused, emotsionaalne seisund, vaimse tervise probleemid, suhtlemis- ja käitumisoskused) hindamine;
- õpilase nõustamine isikliku elu, õppetööga ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemis- oskuste arendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel;
- õpilase toetamine ning vanema ja kooli personali nõustamine kriisisituatsioonist väljatulekuks toe korraldamisel;
- vaimse tervise probleemide ennetamine koolis.

Abiõpetaja:

- koostöös õpetajaga toetada õppija arengut, aitamaks õpilasel saavutada püstitatud õpitulemusi;
- abistada tuge vajavaid õpilasi kogu rühma või klassiga läbiviidavas töös õpetaja ja/või tugispetsialisti eelneva juhendamise järgi;
- õpetaja abistamine, sh õpilast toetava õpi- ja kasvukeskkonna loomine;
- abistada õpetajat õppetöö läbiviimisel erivajadustega õpilasega. Klassi õppetööd juhib õpetaja;
- osaleda koos õpetajaga ja koolis töötavate tugispetsialistidega õppetegevuse kavandamisel;
- kujundada õpilaste arengut toetavat õpikeskkonda, sh toetada koostöötahte ja -oskuste ning positiivsete suhete kujunemist õpilaste vahel;
- aidata valmistada ette õppe- ning kasvatustegevusteks vajalikke alternatiivseid õppematerjale õpilasele, kellele rakendatakse jõukohastatud õpet;
- abistada tuge vajavat õpilast õppeülesannete sooritamisel, sealjuures lahenduskäiku ja vastust mitte ise ette öeldes;

- jälgida ja anda tagasisidet õpetajale kogu klassi ja rühma, sh tuge vajavate õpilaste õppeprotsessis tekkinud raskustest ja muudest probleemidest, õpilaste omavahelistest suhetest, aga ka saavutuste, õpilaste arengu ja edusammude kohta;
- abistada õpetajat ja tagada õpilaste ohutus koolivälistel üritustel ja õppekäikudel.

ÕPILASTE JA VANEMATE TUNNUSTAMISE KORD

Õpilaste ja vanemate tunnustamise kord on kindlaks määratud direktori käskkirjaga 20.09.2023 nr 4-2/4 , ning on eraldi dokumendina leitav kooli kodulehelt dokumentide alt.

ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Kooli õpetajate koostöö toimub õppenõukogu, nõupidamiste ja sisekoolituste vahendusel.

Õppeaasta viimasel õppenõukogu koosolekul seatakse õppeaasta eesmärgid, tegevused nende saavutamiseks, sh õppekava arendustegevused ja vajadusel personali täienduskoolitused, sh sisekoolitused.

Õppeaasta kokkuvõte ning hinnang õppeaasta eesmärkide tulemustele antakse samuti õppeaasta viimases õppenõukogus. Kokkuvõtte tegemise aluseks on kooli arengukava ja õppeaasta eesmärkide täitmise, tegevuste ja saavutatud tulemuste analüüs.

Õpetajad planeerivad oma töö võttes aluseks kooli õppekava ning lähtuvalt õppijate vajadustest ja õppekorralduse eripärast nädala või kuu alguses, kaasates planeerimisse ka kolleegid.

Õpetajad töötavad koostöös tugispetsialistidega välja tuge vajavate õpilaste toetusmeetmeid.

Õppekava arenduses osalevad kõik aineõpetajad.

Õpetajad on teadlikud oma õppimisvajadustest ning teevad koostööd kogukonnaga, et rakendada ja jagada kolleegidega parimaid õpetamispraktikaid.

KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kirjalikult kooli direktorile koos ettepanekute ja põhjendustega. Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.

Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.

Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, muudatustest kooli arengukavas või kooli sisehindamise tulemustest, siis algatab kooli põhimääruse muutmise kooli direktor.

Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduses“ §-st 16.

Kooli direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.

Kooli õppekava kehtestab kooli direktor käskkirjaga.

Kui kooli direktor jätab kooli õppekava muudatused kehtestamata, siis algab kooli õppekava uuendamise või täiendamise protsess algusest peale.

Kool avalikustab kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel.